

ZADAR
BIKE
MAGIC

PRIRUČNIK

Sadržaj

Zadarska županija - kao svjetski poznata biciklistička destinacija.....	3
Cikloturizam.....	4
Pojmovi i podjele.....	4
Segmentacija cikloturizma.....	4
Motivi dolaska.....	6
Ključna emitivna tržišta.....	8
ZADAR BIKE MAGIC - prezentacija projekta i ključnih koraka.....	9
Biciklističke staze.....	9
Kategorizacija staza.....	10
Kategorizacija ruta – brdske biciklističke rute (MTB).....	10
Kategorizacija ruta – cestovne biciklističke rute (road).....	11
Kategorizacija ruta – rekreacija i obitelj (trekking and family).....	12
Upotreba karata i web portala.....	13
Pregledne karte.....	13
Pojedinačne karte.....	14
Navigacija na web portalu Zadar Bike Magic.....	15

ZADARSKA ŽUPANIJA - kao svjetski poznata biciklistička destinacija

Zadarska županija svojim resursima i potencijalom područja za razvoj cikloturizma, posebice prostora Vranskog jezera, podvelebitskog područja, Ravnih Kotara i ličko-pounskog dijela županije, može predstavljati ozbiljnu konkureniju na tržištu kada govorimo o cikloturizmu. Kada sagledamo cikloturizam koji je u počecima razvoja i cjelokupnu turističku ponudu uvidamo nekoliko činjenica:

- turizam u Zadarskoj županiji trenutno je vrlo sezonalnog karaktera
- Zadarska županija posjeduje izvanrednu raznolikost terena – od ravničarskih predjela, obale i otoka do planinskih i brdskih predjela i nacionalnih parkova što čini izvanrednu podlogu za razvoj biciklističkog turizma
- odlična povezanost županije kopnenim, morskim i u posljednje vrijeme zračnim putem omogućuju dolazak širokog spektra gostiju
- razvitak cikloturizma izvanredna je dopuna i mogućnost produljenja sezone
- biciklistički turizam trenutačno je jedan od najbrže rastućih segmenata turizma posebnih interesa
- relativno mala lokalna konkurenca (Istra)

Ciljevi Zadarske županije jesu učiniti je TOP cikloturističkom destinacijom, prepoznatljivom i jedinstvenom na tržištu kroz tržišno aktualnu ponudu u skladu sa svjetskim trendovima cikloturizma.

Cilj je i iskoristiti cikloturizam kao jednu od poluga za razvoj naselja u ruralnim i izvanzurističkim dijelovima te omogućiti njihovu integraciju s razvijenijim dijelovima županije te redovitije korištenje postojećih požarnih, šumskih, poljskih i lokalnih puteva dajući im novu funkciju i vrijednost.

Cikloturizam

Pojmovi i podjele

Cikloturizam je zadnjih 10-tak godina jedan od najbrže rastućih vidova turizma posebnih interesa u Evropi. Premda je cikloturizam turistička niša, unutar samog termina biciklističkog turizma postoji nekoliko različitih segmentacija s obzirom na trajanje odmora i vrstu bicikla koji se na odmoru koristi. Biciklistički turizam mogli bismo definirati kao onaj oblik turizma odnosno odmora unutar kojega se na neki način koristi bicikl kao sredstvo razonode, doživljaja ili aktivnosti.

Unutar samog pojma biciklističkog turizma razlikujemo različite vrste biciklističkog odmora, a prema studiji Europske komisije iz 2012. godine, biciklistički turizam možemo kategorizirati u 3 osnovne vrste:

CIKLOTURIZAM - označava turizam gdje se putuje između dvije ili više destinacija koristeći bicikl kao prijevozno sredstvo u svrhu opuštanja i razonode. Vožnja biciklom ovdje je integrirani dio cjelokupnog turističkog iskustva.

BICIKLISTIČKI ODMOR (CYCLE HOLIDAYS) - označava odmor koji je motiviran željom za vožnju biciklom i postoji u dvije verzije: "place to place" - lokacije smještaja se izmjenjuju, a do njih se dolazi biciklom, i "centre based" - uvek je smještaj na istoj lokaciji na koju se biciklist nakon vožnje vraća. Obje vrste se dogadaju na destinaciji udaljenoj od mjesta stanovanja.

BICIKLIRANJE NA ODMORU - označava odmor na kojem se između ostalih aktivnosti povremeno, ali ne isključivo, prakticira i vožnja biciklom i vrlo često u kombinaciji s ostalim aktivnostima, najčešće iz neke centralne baze u kojoj je gost smješten (centre based).

Segmentacija cikloturizma

Zadnjih godina intenzivnim razvojem različitih vrsta cikloturizma u različitim regijama i s bitno različitim ciljnim grupama gostiju, definirali smo nekoliko podjela od kojih svaka ima svoje specifičnosti s obzirom na vrstu bicikala, način korištenja, osobnih preferencija, duljine trajanja i oblike dolaska.

S obzirom na gore navedeno, razlikujemo:

PREMA TIPU ODMORA:

- **Centre based bike holidays** - biciklistički odmor gdje su gosti pristigli na neku destinaciju te odsjeli u nekom smještajnom kapacitetu nekoliko dana i koriste svoj smještaj kao početnu bazu za dnevne vožnje biciklom.
- **Place to place bike holidays** - biciklistički odmor gdje tijekom njegovog trajanja gosti mijenjaju svoje lokacije i smještajne jedinice prevaljujući tu razdaljinu na svojem biciklu. Prtljagu nose sami ili tu uslugu nudi specijalizirana agencija koja radi booking, rute i transfer prtljage.

PREMA VRSTI BICIKLA

- **MTB holidays** - podrazumijeva upotrebu brdskog bicikla na odmoru. Brdski bicikli su bicikli koji su konstruirani za vožnju po neravnim terenima i izvan asfaltiranih prometnica uključujući i vrlo teške terene kao što su šumski putevi i planinarske staze. Brdski biciklisti prevaljuju najčešće od 25-50 km dnevno, žele što više terena van asfaltiranih cesta, a najzanimljiviji su tzv. single-trailovi odnosno pješačke staze široke isključivo za jedan bicikl. Unutar samog brdskog biciklizma postoje i mnoge podkategorije koje se bitno razlikuju pa tako npr. postoje XC (cross country), DH (downhill), trail, enduro, dirt itd.

- **ROAD bike holidays** - podrazumijeva upotrebu cestovnih bicikala i vožnju na njima. Cestovni biciklisti koriste isključivo asfaltirane ceste i prometnice i tehnički nisu u mogućnosti voziti po terenu van asfalta. Prevaljuju od 50 do 100 km dnevno (pa i više) i nastoje uglavnom sakupiti nešto veću visinsku razliku pa stoga cijene planinske prevoje i zavojite brdske prometnice.
- **TREKKING** - mješavina između MTB i ROAD biciklizma gdje biciklisti u principu koriste lakše staze i puteve od obje kategorije. Konstrukcija bicikla omogućava i određenu vožnju van asfaltiranih prometnica, a kilometraže koje dnevno prelaze su između 20 - 60 km.
- **FAMILY** - obiteljska vožnja biciklom ne podrazumijeva posebnu vrstu bicikala već zahtjeva posebnu konstrukciju staza i ruta te uključuje vožnju djece ili s djecom. Djeca mogu voziti samostalno (od 5 godina nadalje) ili biti voženi od strane roditelja (u dječjoj sjedalici ili u dječjoj prikolici). Obiteljske vožnje zahtjevaju prometnice ili biciklističke staze za koje bi idealno bilo da budu kružne, bez velikih visinskih razlika i uspona i da su odvojene od ostalog prometa, prije svega automobila. Jedan od najvažnijih aspekata prilikom projektiranja obiteljskih staza je sigurnost.

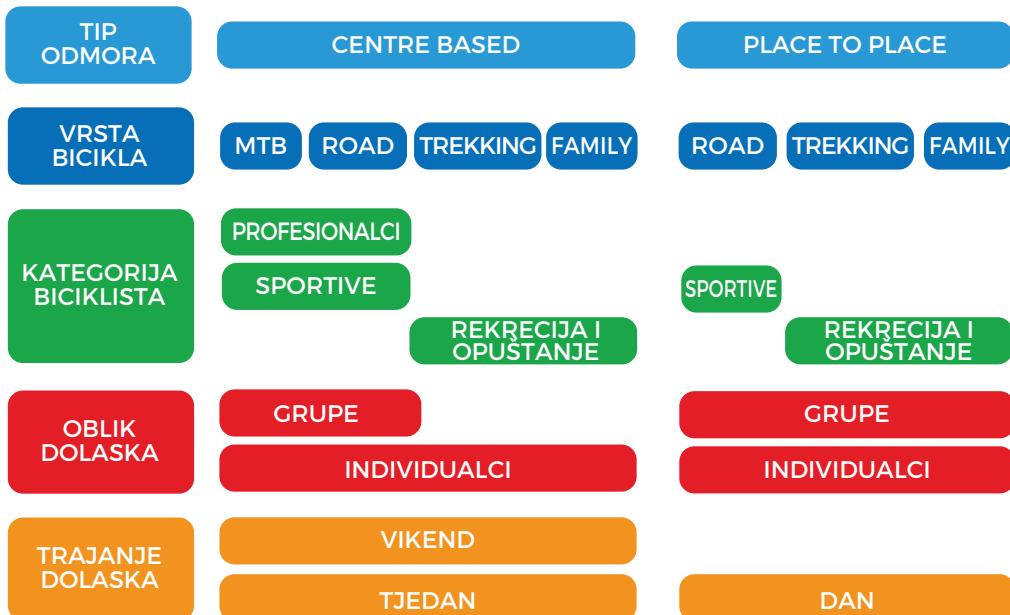
PREMA OBLIKU DOLASKA

- **GRUPE** - biciklisti turisti koji dolaze u grupama.
- **INDIVIDUALCI** - biciklisti turisti koji individualno posjećuju destinaciju.

PREMA TRAJANJU BORAVKA

- **Dan** - gosti koji na određenoj destinaciji ostaju samo jedan dan.
- **Vikend** - gosti koji posjećuju destinaciju na vikend ili produženi vikend.
- **Tjedan** - gosti koji posjećuju destinaciju na tjedan dana ili više.

Iz slijedeće slike sumirano dobivamo uvid u sve podjele i način na koji se međusobno preklapaju:

Motivi dolaska

Mnoge destinacije ulažu znatna sredstva u razvoj cikloturističke infrastrukture čineći biciklizam jednom od perjanica turističkog razvoja u cjelini. Za turističke djelatnike i sve one dionike na tržištu bitno je poznавanje segmentacije biciklista, motiva njihovog dolaska i specifične potrebe kako bi formirali proizvode i usluge koji će zadovoljavati takve goste.

Motivi dolaska cikloturista na destinaciju su vrlo različiti i ovise o tome kojoj grupi biciklista pripadaju te što pruža destinacija.

Ovdje su nabrojana neka od pitanja koje si postavljaju biciklisti prilikom odabira mesta njihovog biciklističkog odmora, a pokazuju koliko preduvjeta mora biti zadovoljeno kako bi im se pružio zadovoljavajući standard:

- kakve biciklističke atrakcije me očekuju na destinaciji koju odaberem?
- želim li osvajati vrhove u Alpama ili iskusiti Mediteran i vožnju na otočke vrhove sa pogledom na more?
- ima li destinacija mrežu biciklističkih ruta kojim se mogu lagano koristiti te postoje li centralizirano mjesto s pristupom svim biciklističkim informacijama?
- jesu li vremenski uvjeti pogodni u dijelu godine kada planiram biciklistički odmor?
- mogu li naći mjesto za spremanje svojeg skupog bicikla?
- želim li se voziti svakoga dana ili nekoliko dana u tjednu?
- koliko kilometara želim voziti i po kakvom terenu?
- kakav je promet na prometnicama i postoje li manje prometne alternative?
- hoću li se voziti u grupi ili ću se voziti sam?

Odgоварajući na ova pitanja potencijalni gost biciklist odabrat će svoju destinaciju. Ono što je bitno za shvatiti je da gosti svoju destinaciju biraju prvenstveno vodenim motivom doživljaja bicikliranja na destinaciji i gdje je prezentacija tih doživljaja ključna prilikom donošenja odluke o biciklističkom odmoru.

Ključna emitivna tržišta

Njemačka - s okvirno 80 milijuna stanovnika i vrlo razvijenom biciklističkom kulturom sigurno je najemitivnije tržište unutar Europe. Najzastupljeniji dio biciklističke ponude koje Nijemci najčešće konzumiraju su "place to place" aranžmani gdje putuju između mesta unutar vlastite zemlje, a kada se odlučuju za biciklističke odmore izvan Njemačke biraju destinacije koje im pružaju svu infrastrukturu i ponudu kao što su Mallorca, Alpe i Kanarsko otočje. Brdski biciklizam je zastupljeniji nego cestovni.

Italija - je zemlja poznata kao kolijevka biciklizma i gdje je biciklizam s naglaskom na cestovni vrlo razvijen i predstavlja jedan od nacionalnih sportova. Duga tradicija biciklističkih utrka kao i proizvođača bicikala uvjetovali su veliki broj amatera i rekreativaca u sportu kao i velikih događanja od kojih je globalno poznata etapna utrka "Giro di Italia".

Austrija - zemlja Alpa s vjerojatno najrazvijenijom infrastrukturom u pogledu biciklizma u svijetu. Najzastupljeniji je brdski biciklizam, a prati ga obiteljsko-rekreacijski i zatim cestovni. Zbog neposredne blizine i činjenice da smo auto destinacija za većinu austrijskih gostiju ta zemlja predstavlja jedno od ključnih tržišta za aktivni turizam.

Češka - zemlja u kojoj se biciklizam razvija s najvećim stopama rasta u zadnjih 5-10 godina pa tako danas uistinu rekreativno ili profesionalno prakticiraju ovaj sport. Po najnovijim podacima ulaze u TOP 5 zemalja po razvijenosti brdskog biciklizma. Ukoliko pridodamo naklonjenost Čeha prema Hrvatskoj, predstavljaju tržište na koje sigurno treba staviti dodatan fokus.

Slovenija - još jedna zemlja u kojoj je biciklizam nacionalni sport. Najzastupljeniji je cestovni biciklizam uz jaku scenu brdskog biciklizma. Zbog neposredne blizine i tradicionalne orientacije na Hrvatsku predstavljaju jako emitivno tržište.

Ostale zemlje - zemlje poput Engleske, Kanade, Amerike, Izraela, Španjolske su zemlje u kojima je biciklizam vrlo popularan sport. Bitno je napomenuti da gosti iz tih zemalja za sada u Hrvatsku dolaze isključivo preko specijaliziranih agencija dok su pojedinačni dolasci svedeni na minimum.

ZADAR BIKE MAGIC – prezentacija projekta i ključnih koraka

Iz ranije navedenih činjenica i podataka proizlazi da postati biciklističkom destinacijom iziskuje multidisciplinirani i strukturirani pristup koji će obuhvatiti cjelokupnu složenu sliku biciklističkog tržišta i na adekvatan je način upariti s destinacijom i njenim specifičnostima te je na kraju prezentirati odabranoj ciljnoj skupini.

Osnovni cilj projekta **Zadar Bike Magic** je izrada integriranog projekta za razvoj Zadarske županije kao cikloturističke destinacije te:

- predložiti cjevovito rješenje u skladu s potrebama modernih cikloturista
- fokusirati se na pred i post sezonu kao i na turistički nerazvijena područja
- sistematizirati i unificirati ponudu, komunikaciju i identitet destinacije
- iskoristiti postojeće resurse i staviti nove u funkciju putem aktivacije tržišta biciklističkog turizma.

Biciklističke staze:

Biciklističke staze su osnovni element i ključan dio infrastrukture i kao takve predstavljaju jedan od najbitnijih elemenata biciklističke ponude na destinaciji. Kvaliteta staza i njihova biciklistička atraktivnost, gustoća i međusobna udaljenost, pristup stazama, prirodno okruženje i subjektivni dojam stavke su koje utječu na dojam svakog biciklista. Staze koje su projektirane za **Zadar Bike Magic** su biciklistički atraktivne i uzimaju u obzir sve zakonitosti i podjele unutar biciklističke branše.

Za projekt Zadar Bike Magic izradeno je ukupno 86 biciklističkih staza koje dijelimo u 3 grupe:

Brdske (MTB) staze - 46 staza

Cestovne (road) staze - 20 staza

Rekreacija i obitelj - 20 staza

Kategorizacija staza

Kategorizacija ruta – brdske biciklističke rute (MTB)

MTB ili brdske biciklističke staze namjenjene su vožnji izvan podlage kao npr. makadam, zemlja, uske kozje stazice i sve vrste podloga koje nisu asfalt. Iz biciklističkog aspekta moraju sadržavati zanimljive uspone i spusteve, po mogućnosti imati zanimljiv presjek različitih podloga za vožnju i otkrivati skrivene dijelove destinacije. Kako bi takve staze bile svima dostupne klasificirane su po fizičkoj i tehničkoj zahtjevnosti.

Fizička težina:

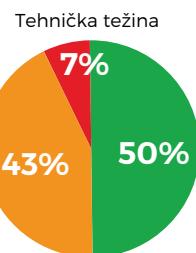
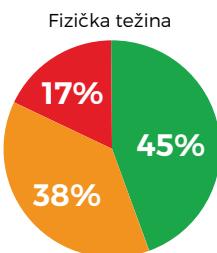
1. Laka=do 25km i do 500 metara uspona u visinskoj razlici.
2. Srednja=25-40km i do 1000 metara uspona u visinskoj razlici.
3. Teška=preko 40km i preko 1000 metara uspona u visinskoj razlici.

Tehnička težina:

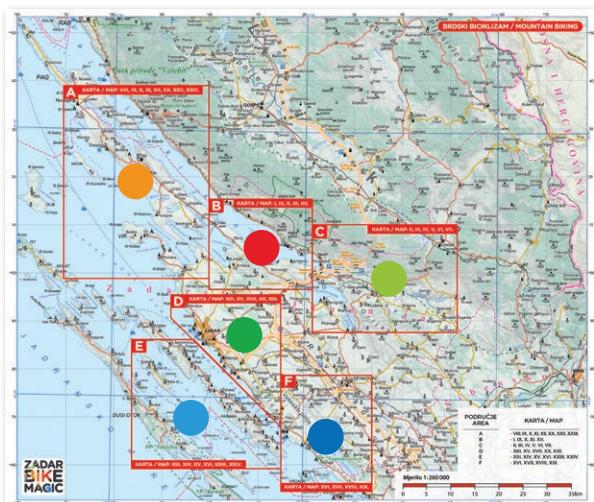
1. Laka=uglavnom dobro utabani i široki makdamski ili zemljani putevi.
2. Srednja=makdamski i zemljani putevi lošije kvalitete, tkz. single-trailovi, tehnički zahtjevniji spustevi te staze s preprekama kao što su drveće, korjenje ili kotrlajuće kamenje. Na ovim stazama potrebno je iskustvo u vožnji (npr. biranje idealne putanje, kočenje po rasutim terenima i sl.).
3. Teška=izrazito tehnički zahtjevan teren, strmi kameni ili zemljani put s puno prepreka u vidu kamenja, korjenja i sl..

Kategorizacija staza

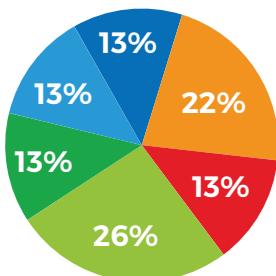
LAKA	●
SREDNJA	●
TEŠKA	●

Brdska (MTB) podjela u regiji.

SEKTOR A	●
SEKTOR B	●
SEKTOR C	●
SEKTOR D	●
SEKTOR E	●
SEKTOR F	●

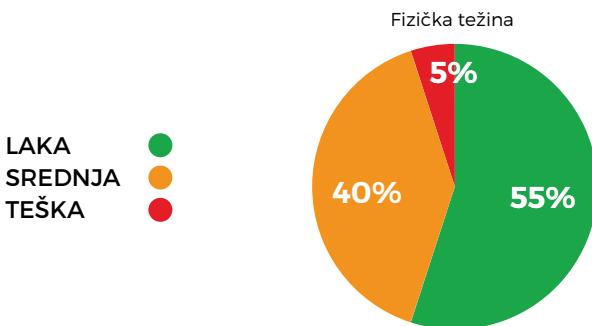
Kategorizacija ruta – cestovne biciklističke rute (ROAD)

Staze za cestovni (road) biciklizam imaju samo fizički težinski faktor. Takoder su podijeljene u 3 kategorije. Tehničke težine nema budući da se sve staze voze po asfaltu.

Fizička težina

1. Laka=do 50 km
2. Srednja=od 50km do 80 km
3. Teška=preko 80 km

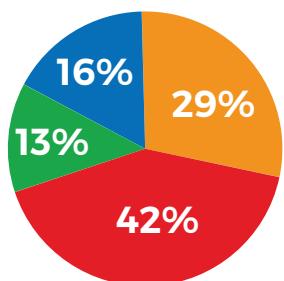
Kategorizacija staza

Cestovna (ROAD) podjela u regiji.

SEKTOR A
SEKTOR B
SEKTOR C
SEKTOR D

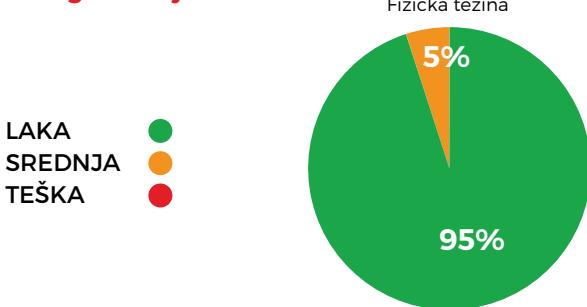
Kategorizacija ruta – rekreacija i obitelj (TREKKING AND FAMILY)

Ove staze kombiniraju cestovni i brdski biciklizam. To su staze na kojima prevladava betonska podloga ili dobro utabani makadam koji nije nimalo tehnički zahtjevan. Staze su prilagodene obiteljima ili nezahtjevnim rekreativcima i s toga većinu ponude predstavljaju staze lake fizičke kategorije. Staze u ovom segmentu također imaju samo fizički težinski faktor:

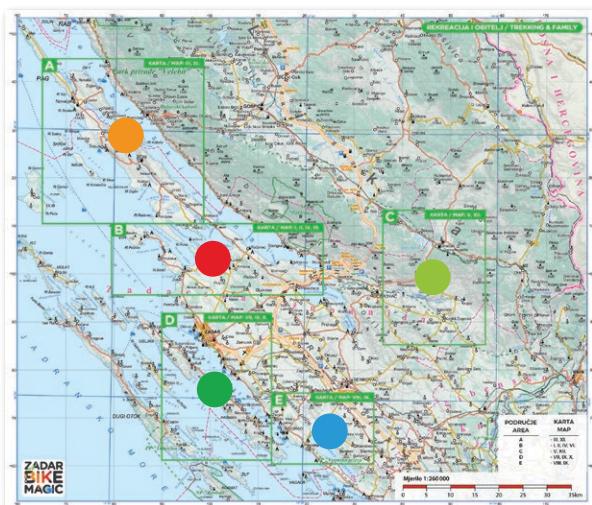
Fizička težina

1. Laka=do 50 km
2. Srednja=od 50km do 80 km
3. Teška=preko 80 km

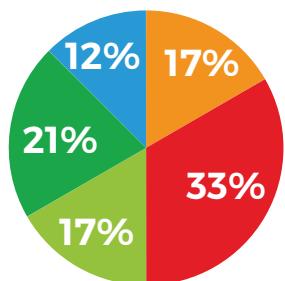
Kategorizacija staza

Rekreacija i obitelj (trekking and family) podjela u regiji.

SEKTOR A
SEKTOR B
SEKTOR C
SEKTOR D
SEKTOR E

Upotreba karata i web portala

Kao rezultat Zadar Bike Magic projekta biciklistima koji dođu na destinaciju dostupna je brošura koja sadrži sve detaljne informacije o biciklističkim mogućnostima unutar županije. Brošura je namjenjena za korištenje svim biciklistima prilikom odabira i planiranja vožnji, a pružiti će informacije o rutama i pregled područja po kojem rute prolaze.

Postoje tri brošure:

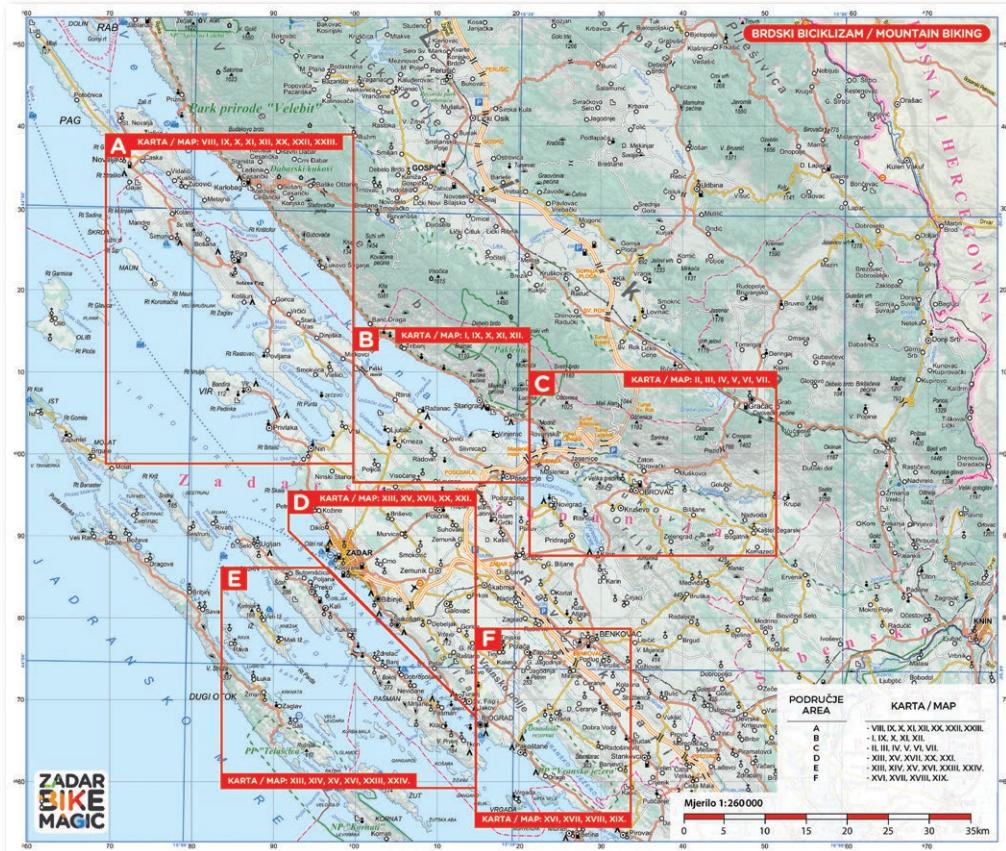
Cestovna (ROAD), brdska (MTB) i rekreacija i obitelj (TREKKING AND FAMILY). Svaka brošura zamišljena je kao set karata i sastoji se od dva dijela.

Pregledne karte

Obuhvaćaju cijelu županiju, a podijeljene su na manja područja radi lakšeg snalaženja. Biciklist uvidom u preglednu kartu bira područje na kojem se nalazi ili na kojem želi planirati daljnju vožnju.

Područja na preglednoj karti imenovana su slovima A, B, C, D, E i F. Svako područje ima određen broj biciklističkih staza koje su prezentirane u pojedinačnim kartama. Postoje 3 pregledne karte: brdska, cestovna i obiteljsko-rekreacijska.

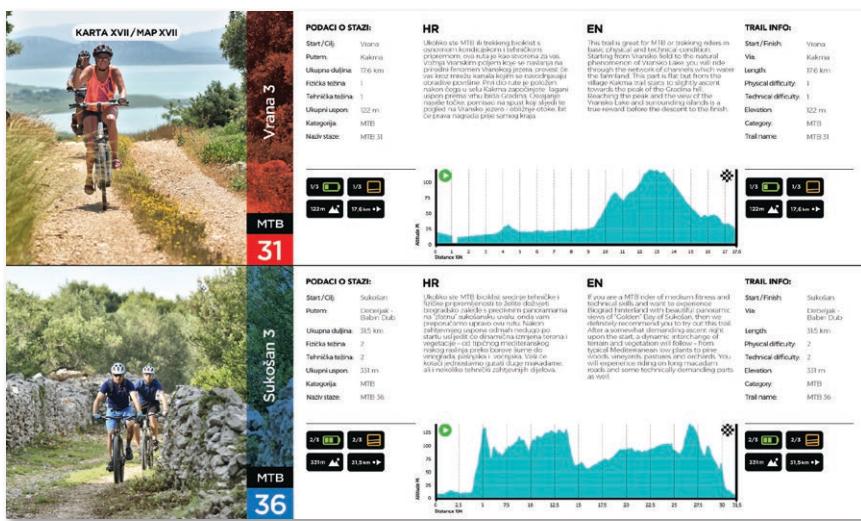
*primjer pregledne karte

Pojedinačne karte

Pojedinačne karte drugi su dio brošure kojom se biciklist koristi nakon odabira željenog područja. Svaka takva karta sadrži 2 staze sa svim potrebnim informacijama, prije svega to je karta s ucrtanom rutom te sadrži podatke o kilometraži, prijedenoj visinskoj razlici, startu/cilju, tehničkoj i fizičkoj težini te kratak opis vožnje i kome je namijenjena. Pojedinačne karte su vrlo pregleđne i manjeg formata kako bi se lako našle u biciklističkom ruksaku ili džepu. Može ih se preuzeti i u vidu pdf dokumenta na stranici www.zadarbikemagic.com.

*primjer pojedinačne karte

Navigacija na web portalu Zadar Bike Magic

Sve informacije koje su dostupne u brošuri mogu se naći i na službenoj stranici Zadarske županije za biciklizam www.zadarbikemagic.com.

Bitno je znati da se na web stranici mogu preuzeti GPX file-ovi svih ruta. GPX file je način zapisa koji koriste uređaji za navigaciju tkz. gps (global positioning system) uređaji, a moguće ih je koristiti putem pametnih telefona i na taj način znatno olakšati orijentaciju prilikom vožnje.

Osim GPX file-ova na portalu se mogu preuzeti i pojedinačne karte u PDF-formatu.

Filterima na stranici omogućeno je brzo pretraživanje svih staza i lako biranje po vlastitim preferencijama.

Navigacija WEB

na prvoj stranici prvo se radi odabir tipa biciklističkih staza

Nakon odabira tipa biciklističke staze, možemo koristiti filtere za lakši odabir željene staze

Kada smo odbarali željenu stazu, možemo detaljno proučiti stazu te downloadati gpx i kartu za navigaciju po terenu.

Nakon odabira neke od staza, klikom na pojedinu stazu dobivamo detaljan opis staze i sve tehničke pojedinosti te mogućnost preuzimanja GPX file-a i karte u pdf-u.

O STAZI

Vožnja prema platou Veliko Rujno namijenjena je MTB i trekking biciklistima koji volje strmije i dugocene uspone koji nisu tehnički zahtjevni. Od centra Starigrada krećete dugim usponom u srce Velebita koje je stanište stotina biljnih i životinjskih vrsta, lokalitet kraskih fenomena te spejeloških čuda. Na kraju uspona, na gotovo 900 metara nad morem očekuje vas Veliko Rujno – najprostranija velebitinska visoravan koja se pruža u dužini od sedam i širi u 11 km. Nakon zasluzenog predaha slijedi spust prema Starigradu pri čemu ćete uživati u predivnim panoramskim pogledima na zadarski arhipelag. S obzirom na to da na cijeloj rutni nema hladovine niti ugostiteljskog objekta, opskrbite se dovoljnom kolicinom vode.

PREGLED RUTE

Start/cilj	Starigrad
Putem	Veliko Rujno
Ukupna Duljina	26.7 km
Fizička težina	2/3
Tehnička težina	1/3
Ukupni Uspon	955 m

DOWNLOAD GPS DATA

PREUZMI KARTU

ZADAR
BIKE
MAGIC